
ЕФЕКТИВНІСТЬ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ В ОВС

Погожев Руслан Сергійович

курсант 2 курсу

*Київського національного університету
внутрішніх справ*

Корупція – це одне з таких небезпечних явищ, яке стоїть на заваді належного розвитку будь-якої держави. Вона створює перешкоди нормальному розвитку правової, економічної, політичної та інших сфер суспільного життя. За таких умов у суспільстві виникає соціальна напруга, породжується недовіра громадян до органів державної влади, зокрема до осіб, що її представляють. Факти корупції всередині правоохоронних органів особливо вражають суспільство і громадськість, підривають довіру громадян до всієї системи правоохоронних органів та державних інституцій. Корупція в ОВС негативно впливає на результати боротьби зі злочинністю. Вона є тим фактором, який сприяє уникненню злочинців від відповідальності, позначається на дотриманні самими співробітниками ОВС дисципліни та законності.

Корупція не є надбанням сучасності. Це протиправне явище виникло в суспільстві ще у стародавні часи, одночасно зі створенням управлінського апарату. У різних формах дане явище поширене у всьому світі. Барон Шарль Луї Монтеск'є (1689 – 1755 рр.), посилаючись на історичний досвід функціонування державного апарату, констатував, що “усяка людина, що володіє владою, схильна зловживати нею, і вона йде в цьому напрямі, поки не досягне покладеної їй межі”. [1]

Поняття «корупції» стало широко вживаним у нашому суспільстві починаючи з середини 90-х років минулого століття. З тих пір воно не сходить з шпальт газет постійно звучить в інших ЗМІ.

Термін корупція пов'язують з латинським словом, але вже дещо іншим – «corruption», яке тлумачиться як «підкуп, продажність громадських і політичних діячів, посадових осіб».

Корупція – це діяльність осіб, уповноважених на виконання функцій держави, спрямованих на протиправне використання наданих їм повноважень для одержання матеріальних благ, послуг, пільг, або інших переваг. [2]

До заходів протидії корупції в ОВС можна віднести:

1. Забезпечення належного життєвого рівня та соціального захисту всіх категорій співробітників органів внутрішніх справ, який би виключав потребу в пошуку додаткового заробітку.

2. Законодавче віднесення корупції в правоохоронних органах та органах судової влади до особливо тяжких злочинів, а також конфіскація майна як додаткова санкція. Але з огляду на дієвість та ефективність встановлення кримінальної відповідальності за корупційні діяння країнах Західної Європи, актуальність на даний час не вичерпано.

3. Пропаганда в діяльності ОВС високих стандартів чесності, єдності та етичної поведінки співробітників ОВС. Приймати на службу в ОВС лише осіб з високими стандартами чесності, вихованості. А також вживати заходів до тих співробітників, які не дотримуються встановлених норм поведінки та етики.

4. Створення перешкод для можливості отримання матеріальних благ співробітниками ОВС у невстановлений законом спосіб.

5. Поряд з запровадженням системи декларування доходів та майна співробітниками ОВС та членами їхніх родин, якими вони володіють та користуються (нерухомість, особистий транспорт, поїздки на відпочинок тощо), запровадити системи декларування їхніх витратів та порівняльного аналізу доходів та витратів.

6. Залучення структур громадянського суспільства до боротьби з корупцією в ОВС. Така діяльність дасть можливість посилити контроль за діяльністю співробітників ОВС, сприятиме прозорості їхньої роботи. Крім того, доцільно закріпити періодичність звітів керівників органів внутрішніх справ перед громадськістю на регіональному та державному рівнях.

Найбільш ефективними формами боротьби пересічних громадян із корупцією можна назвати відмову громадян від дачі хабарів, звертання в ЗМІ, голосування на виборах проти корупціонерів, анонімне інформування правоохоронних органів про факти корупції. Досвід громадян, які роблять спроби протистояти корупції на місцях, дуже сильно впливає на поширеність антикорупційної поведінки.[3]

Загальними та найбільш характерними причинами корупції в сучасній Україні є тривала криза політичної влади, слабкість демократичних традицій, недосконалість антикорупційного законодавства, низький рівень антикорупційної активності громадськості та громадських утворень, кризи ключових галузей економіки. Крім того, намагання боротися з корупцією обмежуються тимчасовими заходами, без вдосконалення системи антикорупційного законодавства, а також за відсутності послідовних кроків спрямованих на усунення причин корупції та невідворотності покарання винних за подібні діяння. Це породжує сприйняття корупції громадянами, як способом задоволення деяких потреб.

Україна - рай для корупціонерів. У своїй роботі я підтримую думки вчених та співробітників правоохоронних органів про те, що антикорупційна політика повинна стати постійною складовою частиною державної політики. Антикорупційні заходи повинні мати цілісну узгоджену систему правових, організаційних, управлінських заходів, які мають поширюватись на всі сфери діяльності держави та ґрунтуватися на науковому розумінні природи корупції, аналіз причин, що сприяють існуванню відповідно до розвитку суспільних відносин в державі. Заходи запобігання та протидії корупції ефективними будуть тоді, коли вчиняти правопорушення та злочини з ознаками корупції буде ризикованою й матеріально-невигодною справою. Стримуючим фактором серед співробітників органів внутрішніх справ до подібних правопорушень має бути належний рівень соціального забезпечення працівників ОВС усіх категорій, що зумовить підвищення їхнього соціального статусу та престижу служби в органах внутрішніх справ.

Список використаних джерел:

1. Александровская С.В. Марк Туллий Цицерон: Концепция борьбы с коррупцией // Юристъ-Правоведъ, 2003. – № 2 (7).
2. Про боротьбу з корупцією: Закон України 356/95-ВР від 05.10.1995 р.
3. Аркуша Л.И. Выявление и расследование организованной преступной деятельности при наличии коррупционных связей. – Одесса: Одесская нац. юр. академия, 2003
4. Ковальов Є.В., Т.Є.Никифорець Організаційно-економічні заходи протидії корупції // Право і безпека. – 2003.

Науковий керівник - Радзівон С.М., доцент кафедри кандидат юридичних наук